

**ПРИВАТНА НАУКОВА УСТАНОВА
«НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРАВОВИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ
НАУК»**

РЕФЕРАТ РОБОТИ

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ
ГРУЗІЇ, КРАЇН БАЛТІЇ ТА УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ**

ЧУМАК ВОЛОДИМИР ВАЛЕНТИНОВИЧ – доктор юридичних наук, професор, директор ПНУ «Науково-дослідний інститут правових та соціальних наук»

Актуальність теми. Проголошення незалежності ознаменувало новий етап розвитку України як демократичної, соціальної та правової держави. Розвиток громадянського суспільства супроводжували процеси реформування національного законодавства, які, на жаль, часто свідчили про їх недосконалість, у зв'язку з чим виникла необхідність звернення до досвіду зарубіжних країн у питанні реформування тієї чи іншої сфери державного регулювання.

Сучасний етап державних трансформацій пов'язаний із обранням Україною курсу на євроінтеграцію, а також із подіями Революції Гідності 2014 року в Україні. Революція Гідності стала каталізатором сучасних змін і показала недоліки у роботі правоохоронних органів. Як наслідок, було розпочато реформування правоохоронної системи, ключовим елементом якого стала ліквідація «міліції» та створення Національної поліції України як органу нової формації служіння суспільству за європейським зразком.

Модель правоохоронного органу, що передбачає надання сервісних послуг населенню, для зарубіжних країн не нова та має позитивний досвід впровадження не лише в країнах – членах Європейського Союзу (ЄС), а також у «країнах пострадянського простору». У зв'язку з цим виникає необхідність звернення до зарубіжного досвіду реформування правоохоронної системи, насамперед у тих державах, що вийшли зі складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік і на сьогодні є повноправними й асоційованими членами ЄС. Такими країнами є: Латвія, Литва, Естонія та Грузія.

Саме наближеність поліцейських систем у Латвії, Литві, Естонії та Грузії до європейських стандартів і цінностей становить інтерес щодо імплементації їх досвіду у вітчизняні процеси удосконалення діяльності Національної поліції в Україні, а тому дослідження діяльності вищевказаних держав покладено в основу роботи.

Особливо важливим є здійснення компаративного аналізу особливостей організаційно-правового забезпечення діяльності поліції країн Балтії та Грузії, що перебувають на різних стадіях державного розвитку, однак націлені на лібералізацію суспільного життя і забезпечення загальнолюдських цінностей з урахуванням європейських стандартів, а тому змушені здійснювати пошук нових шляхів вирішення схожих проблем у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку. Підвищена увага до правового й інституційного забезпечення

діяльності поліції чотирьох європейських держав сприяє розкриттю особливостей підходів до визначення правового статусу поліції у суспільстві, де впродовж двох останніх десятиліть відбувся злам тоталітарних інституцій та запроваджено європейські стандарти державного управління. Цінність накопиченого досвіду реформування правоохоронної системи у країнах Балтії та Грузії пояснюється географічною близькістю цих країн, спорідненістю вирішуваних проблем і необхідністю поглиблення співробітництва у боротьбі з транснаціональною злочинністю.

Діяльність поліції окремих країн світу аналізувалася у працях українських учених, водночас, незважаючи на велику кількість різнопланових академічних наукових публікацій, необхідно визнати, що на цей час досі відсутній комплексний підхід до удосконалення адміністративно-правових засад діяльності поліції і впровадження в Україні новітніх стандартів поліцейської діяльності. Відсутність предметних наукових праць із цих проблем, недосконалість правових засад діяльності органів Національної поліції України та, відповідно, потреба у покращенні їх практичної діяльності зумовлюють актуальність дослідження специфіки адміністративно-правових засад діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України, здійснюючи їх порівняльний аналіз, наслідком чого має стати з'ясування перспектив використання позитивного зарубіжного досвіду в Україні.

Мета монографічного дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу наукових праць, законодавства Грузії, країн Балтії, України та практики його реалізації визначити специфіку адміністративно-правових засад діяльності поліції Грузії, країн Балтії, а також надати ґрунтовні пропозиції та рекомендації щодо шляхів використання позитивного зарубіжного досвіду для удосконалення адміністративно-правових засад діяльності органів Національної поліції України та впровадження в Україні новітніх стандартів поліцейської діяльності.

Для досягнення поставленої мети в монографії вирішено такі комплексні завдання: визначено методологічні засади діяльності поліції в системі органів публічної влади сучасної держави; охарактеризовано організаційне та правове забезпечення функціонування поліції Грузії та країн Балтії; досліджено поняття та сутність превентивної та інтервенційної діяльності поліції Грузії та країн Балтії; проаналізовано особливості адміністративно-правових засад кадрового забезпечення поліції Грузії та країн Балтії; запропоновано напрямки удосконалення організації та діяльності Національної поліції України з урахуванням успішного зарубіжного досвіду.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у сфері діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України.

Предмет дослідження становлять адміністративно-правові засади діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України через здійснення їхнього порівняльного аналізу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що робота є одним із перших комплексних досліджень, у якому з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень науки адміністративного права розкрито специфіку адміністративно-правових засад діяльності поліції

Грузії, країн Балтії, а також надано ґрунтовні пропозиції та рекомендації щодо шляхів використання позитивного зарубіжного досвіду для удосконалення організаційно-правових засад діяльності органів Національної поліції України та впровадження в Україні новітніх стандартів поліцейської діяльності. Під час проведення дослідження сформульовано низку нових концептуальних наукових положень і висновків. Основні з них такі:

вперше:

– розкрито зміст завдань поліції (надання поліцейських послуг) у їх вираженні через часткові цілі: забезпечення публічної безпеки та порядку; охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги;

– встановлено, що поліцейські заходи, застосування яких урегульовано адміністративно-правовими нормами, є втіленням адміністративного примусу в правоохоронній діяльності поліції; сформульовано авторське визначення поняття адміністративного примусу як методу адміністративної діяльності поліції; систематизовано та класифіковано поліцейські заходи; виявлено недоліки положень Закону України «Про Національну поліцію», що стосуються змісту і видів поліцейських заходів; запропоновано шляхи їх усунення;

– визначено вичерпну систему нормативно-правових актів, що регламентують організацію та функціонування поліції Грузії та країн Балтії, в яких особливе місце відведено «поліцейським законам», тобто законам, призначеним для комплексного врегулювання окремих напрямів діяльності поліції; нормативно-правовим актам місцевих рад, які призначені для врегулювання діяльності муніципальної поліції та інституту помічників поліції, характерного для системи поліції Республік Естонія та Литва;

– застосовано правовий підхід, який забезпечує нормативно-текстуальну імплементацію поняття «презумпція правоти поліцейського» у межах норм Закону України «Про Національну поліцію» шляхом обґрунтування його фактичного існування, вдавшись до відсильної та банкетної норм вираження у положеннях останнього чинних норм Конституції України, КУпАП та КАС України, що створює правові передумови для втілення першого як ефективної юридичної гарантії діяльності поліції;

– проведено порівняльний аналіз правових засад застосування примусових заходів (фізична сила, спеціальні засоби, вогнепальна зброя) поліцейськими Грузії, країн Балтії та України, в результаті чого запропоновано імплементувати зарубіжний досвід використання у законодавстві понять «активне застосування вогнепальної зброї» та «пасивне застосування вогнепальної зброї» як таких, що об'єктивно відтворюють мету та процедуру використання цього виду примусового заходу;

удосконалено:

– підхід щодо розуміння поліцейської діяльності крізь призму реалізації концепції «Community Policing», у результаті чого остання подана як нова поліцейська філософія або поліцейська парадигма, згідно з якою поліція та

інститути громадянського суспільства спільно вирішують питання громади на регіональному та місцевому рівнях;

– поняття поліцейського права, яке визначено як сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері поліцейської діяльності, тобто діяльності органів виконавчої влади (посадових осіб) та інших уповноважених на це суб'єктів, поєднаної з безпосереднім вторгненням (гласним або негласним) у права та свободи фізичних і юридичних осіб;

– підхід щодо визначення взаємозалежності превенції та інтервенції у діяльності поліції, відповідно до якого превенція являє собою стратегічний напрям соціальної інтервенції при здійсненні завдань з підтримання публічного порядку та забезпечення публічної безпеки, втілюючись у формі встановлення контролю за станом злочинності, публічної безпеки та миру;

– розуміння поліції Грузії як відособленої правоохоронної установи, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ Грузії на правах самостійного департаменту, очолюваного директором, до складу якого входять інші департаменти – спеціально створені профільні підрозділи, що виконують окремі завдання, поставлені перед поліцією; поліції Латвійської Республіки, яка являє собою озброєний воєнізований державний або муніципальний орган, підконтрольний Міністерству внутрішніх справ Латвійської Республіки;

– класифікацію засад правового регулювання державно-службових відносин у поліції Грузії та країн Балтії, зокрема, запропоновано їх поділити на дві окремі групи, де перша об'єднує універсальні принципи побудови державно-службових відносин і відповідні, переважно законодавчі нормативно-правові акти, а друга – спеціальні засади та підзаконні нормативно-правові акти, на підставі яких розвиваються службові відносини в органах поліції.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовані в роботі висновки, пропозиції та рекомендації становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес і можуть бути використані у: *науково-дослідній сфері* – як основа для подальших наукових розробок теоретичних і практичних питань адміністративної діяльності Національної поліції України; *сфері правотворчості* – у ході розробки та внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів, які закріплюють правові засади діяльності Національної поліції України; *у правозастосовній діяльності* – впровадження отриманих результатів сприятиме підвищенню ефективності практичної діяльності підрозділів Національної поліції України; *освітньому процесі* – при проведенні занять з навчальних дисциплін «Адміністративне право і процес», «Адміністративна діяльність поліції», «Судові та правоохоронні органи України», «Захист та дотримання прав і свобод людини в діяльності поліції», «Організація служби дільничних офіцерів поліції», «Міжнародно-правові стандарти правоохоронної діяльності», підготовці освітніх програм, навчальних і практичних посібників, підручників, курсів лекцій.

У монографічному дослідженні здійснено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової проблеми – визначення специфіки адміністративно-правових засад діяльності поліції Грузії, країн Балтії, а також формулювання ґрунтовних пропозицій та рекомендацій щодо шляхів використання позитивного

зарубіжного досвіду для удосконалення організаційно-правових засад діяльності органів Національної поліції України та впровадження в Україні новітніх стандартів поліцейської діяльності. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку концептуальних висновків, пропозицій та рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети. Основні з них такі.

Надано узагальнене розуміння поняття «поліція» як державного органу, що функціонує у системі Міністерства внутрішніх справ, виконуючи завдання та функції в межах своєї компетенції, окресленої законодавством.

Поліцейську діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання в сучасній державі визначено як особливий вид підзаконної, державно-управлінської, розпорядчої діяльності, що спрямована на охорону публічного порядку та забезпечення публічної (і т. ч. національної) безпеки та пов'язана із застосуванням заходів адміністративного припинення.

Систему європейських принципів діяльності поліції запропоновано поділити на: загальноправові (законність; верховенство права; дотримання прав і свобод громадян; гуманізм; деполітизація; розподіл влади; демократизм) та спеціальні європейські принципи (політична нейтральність; підзвітність; взаємодія з інститутами громадянського суспільства й органами державної влади; визначення рівня стандартів обслуговування та їх публікація; інформативність і гласність; вибір і консультація; допомога та ввічливість; виправлення помилок).

Дослідження функціонування інституту поліції в сучасних умовах євроінтеграції дало підстави стверджувати про необхідність текстуального відображення спеціальних принципів діяльності поліції, у результаті чого запропоновано внесення змін до розділу II чинного Закону України «Про Національну поліцію».

Обґрунтовано, що завдання є складовими елементами мети діяльності поліції, що означають цілі, досягнення яких бажане до визначеного моменту в часі в межах періоду, на який розраховано управлінське рішення відповідного органу чи підрозділу поліції.

Систематизовано завдання поліції, а саме: 1) захист конституційного ладу, державності, державного суверенітету та державного кордону; 2) захист і забезпечення реалізації основоположних прав і свобод громадян, їх законних інтересів; 3) забезпечення прав і законних інтересів юридичних осіб; 4) протидія злочинам та іншим соціальним патологіям; 5) запобігання, виявлення та розслідування злочинів та інших правопорушень; 6) виявлення причин і умов, що спричинили вчинення злочинів та інших правопорушень; 7) розшук і затримання осіб, які вчинили злочини, втекли з-під варти чи оголошені в розшук; 8) охорона публічного порядку та публічної безпеки; 9) забезпечення миру і громадського спокою; 10) захист індивідуальної, колективної чи державної, чи комунальної власності від протиправних посягань; 11) надання допомоги особам, які з особистих або будь-яких інших причин потребують допомоги, а також постраждалим особам внаслідок катастроф, техногенних чи природного характеру аварій, епідемій чи епізоотій; 12) протидія правопорушенням під час патрулювання; 13) забезпечення безпеки дорожнього руху й інших учасників

дорожнього руху; 14) контроль за дозвільною системою та системою, що здійснює ліцензійні послуги населенню.

До функцій поліції віднесені: адміністративна, оперативно-розшукова, кримінальна процесуальна, охоронна, превентивна, дозвільна, публічно-сервісна функції.

З'ясовано, що правові засади діяльності та функціонування органів і підрозділів поліції уособлюють собою вихідні, керівні, базові концепції та положення, що встановлюють порядок, межі та спосіб діяльності, а також функціонування поліції як цілісного суб'єкта реалізації поліцейської діяльності.

Доведено, що сучасним умовам діяльності поліції відповідають такі її правові форми: видання адміністративних актів; укладання адміністративних договорів; здійснення інших юридично значущих дій. До організаційних форм віднесено: організаційні, організаційно-технічні, матеріально-технічні та громадсько-організаційні заходи.

Обґрунтовано необхідність відновлення поліцейського права як окремої підгалузі адміністративного права, що може бути здійснено шляхом впровадження концепції поліцейського права Грузії та країн Балтії. Під поліцейським правом України запропоновано розуміти сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері поліцейської діяльності, тобто діяльності органів виконавчої влади (посадових осіб) та інших уповноважених на це суб'єктів, поєднаної з безпосереднім вторгненням (гласним або негласним) у права та свободи фізичних і юридичних осіб.

На підставі аналізу нормативно-правових актів, що регламентують діяльність органів поліції Грузії та країн Балтії, визначено місце та роль поліції у системі органів виконавчої влади, що зумовлено виключною соціальною місією поліції та визначенням пріоритетного принципу її діяльності – дотримання основоположних прав і свобод громадян. Своєю чергою, поліцейське законодавство Грузії та країн Балтії ґрунтується на постулатах міжнародної поліцейсько-правової доктрини. Одночасно глобалізація діяльності підрозділів поліції зумовила ухвалення профільними міжнародними організаціями низки документів, які доцільно виокремити в самостійну галузь міжнародного поліцейського права. Такі міжнародно-правові документи є своєрідним уніфікованим загальноцивілізаційним «поліцейським еталоном».

Порівняльний аналіз організаційної побудови загальнодержавних поліцейських відомств Грузії та країн Балтії свідчить, що міністерства, які реалізують правоохоронну функцію держави, є ключовими суб'єктами забезпечення внутрішньої безпеки держави. Зважаючи на зазначене, правоохоронну функцію поліції визначено як провідний напрям реалізації завдань з дотримання прав і свобод громадян, підтримання публічного порядку та публічної безпеки, а також протидії злочинності, що здійснюються відповідними правоохоронними органами, та як таку, що має як внутрішню, так і зовнішню спрямованість. Ієрархічність структури поліцейських систем зумовлює наявність структурних елементів різного рівня підпорядкування. Від особливостей окремо взятого елемента структури поліцейської системи

залежить і організаційно-функціональна структура загальнонаціональних поліцейських відомств.

Визначено, що організаційна структура поліції Грузії на сьогодні суттєво відрізняється від функціональної структури Національної поліції України. Зазначено, що грузинська поліція – це сукупність відносно відокремлених один від одного структурних підрозділів – управлінь, що перебувають у єдиній системі Міністерства внутрішніх справ Грузії і мають спільне керівництво. Особливістю організаційно-функціональної структури поліції країн Балтії названо те, що литовська, латвійська й естонська поліції фактично є окремими департаментами в складі Міністерства внутрішніх справ і не є самостійними центральними органами виконавчої влади.

Зазначено, що реформи, проведені останнім часом у Грузії та країнах Балтії, позитивно позначилися на встановленні організаційних засад діяльності органів поліції, зокрема, під час реформування регіональних і місцевих територіальних відділів поліції у Грузії було розширено сферу їх повноважень, насамперед тих, що пов'язані з питаннями кадрового та матеріально-технічного забезпечення. Організаційна структура грузинської поліції на регіональному та місцевому рівнях передбачає пряме підпорядкування територіальних відділів поліції безпосередньо Міністерству внутрішніх справ Грузії.

Після реформування правоохоронної системи у країнах Балтії (Латвії, Литви та Естонії) так само, як у Грузії, змінилась організаційна побудова поліцейських відомств на регіональному та місцевому рівнях. У поліції Латвії, Литви та Естонії кожний окремий підрозділ апарату поліції очолює керівник, який одноособово здійснює керівництво підлеглими підрозділами, але сам безпосередньо підпорядкований і підзвітний Міністрові внутрішніх справ країни. До місцевих підрозділів поліції входять управління, відділи та відділення, які забезпечують охорону публічного порядку та безпеку дорожнього руху, протидіють злочинності, а також спеціальні підрозділи, що здійснюють антитерористичну діяльність.

Визначено, що адміністративно-правовий статус поліції Латвії, Литви й Естонії нерозривно пов'язаний із визначенням адміністративної правосуб'єктності поліції. На підтвердження цьому вказується, що обов'язковою умовою визнання юридичної особи суб'єктом адміністративного права є наявність у неї елементів адміністративної правосуб'єктності. Таким чином, поліція є суб'єктом адміністративного права.

Під адміністративно-правовим статусом поліції Латвійської Республіки розуміється система прав і кореспондуючих їм юридичних обов'язків, включаючи інші важливі елементи ефективного функціонування латвійської поліції. Адміністративно-правовий статус поліції Латвійської Республіки складають ті самі елементи, що й адміністративно-правовий статус грузинської поліції: повноваження поліції Латвії; принципи діяльності; гарантії та юридична відповідальність.

Адміністративно-правовий статус поліції Грузії та країн Балтії охарактеризовано як своєрідний правовий спосіб забезпечення ефективної діяльності поліції. Він також встановлює гідні гарантії професійної діяльності,

досить широке коло повноважень, що деталізуються на регіональному та місцевому рівнях та співвідносяться між собою як «загальне» й «окреме». Акцентовано увагу на тому, що порівняно з вітчизняними гарантіями професійної діяльності поліцейських у Литві вони є більш розширеними, що сприяє формуванню у поліцейських внутрішньої мотивації до ефективного виконання покладених на них законом обов'язків, а це є запорукою ефективності роботи поліції в цілому.

Визначено, що адміністративну правосуб'єктність поліції країн Балтії охарактеризовано як таку, що є передумовою набуття адміністративно-правового статусу, та покладено в основу компетенції. Наголошено, що зміст поняття «адміністративна правосуб'єктність» розкривають адміністративна правоздатність (потенційна здатність суб'єкта мати права й обов'язки) та адміністративна дієздатність (можливість реалізовувати відповідні права й обов'язки в зазначеній сфері). Акцентовано увагу на тому, що адміністративна правосуб'єктність однаковою мірою, як у Грузії, так і в країнах Балтії, є передумовою набуття органами поліції адміністративно-правового статусу. Зроблено висновок про те, що лише суб'єкт, що наділений визначним обсягом адміністративної правосуб'єктності, має право набувати адміністративно-правового статусу.

З'ясовано, що превенція (роз'яснювально-превентивна діяльність) та інтервенція (застосування легітимних заходів примусу) залишаються стратегічними напрямками діяльності поліції Грузії та країн Балтії.

Встановлено, що превенція є різновидом здійснення функції соціального управління, що полягає у проведенні комплексних заходів зниження ймовірної протиправної поведінки серед населення, включення суб'єкта ймовірної протиправної поведінки до системи соціально-корисних заходів і формування корисних відносин шляхом обмеження участі останнього у системі негативних соціальних зв'язків.

Зроблено висновок, що роз'яснювально-превентивна діяльність поліції виступає своєрідним механізмом прояву гуманності функції соціального управління на засадах загальної та спеціальної превенції.

Інноваційними підходами до організації роз'яснювально-превентивної діяльності поліції Грузії та країн Балтії визнано такі: взаємодія поліції Грузії з інститутами громадянського суспільства в межах моделі: «САРА» (сканування, аналіз, реакція, аналітична оцінка) та Модуль аналізу проблем; функціонування Добровільних помічників офіцерів поліції (Естонія); втілення проєкту «Безпечне місто, безпечний регіон, безпечна держава» (Грузія); реалізація проєкту «ePolicija.lt» – електронного порталу з надання послуг поліції (Литва); функціонування символу поліції для дітей (Литва, Естонія); поліцейських освітніх кампаній «Але я маю втручатися», «Але я» (Естонія).

Визначено, що дільничний офіцер поліції першого контакту є структурним елементом всієї системи соціального захисту та налагодження соціальних зв'язків, що виконує роль координатора соціального діалогу у сфері захисту прав людини перед наявними загрозами.

З'ясовано, що правові стандарти реалізації дільничним офіцером поліції функцій офіцера (правоохоронна, функція громадського контролю, профілактична, освітня, функція моніторингу тощо) першого контакту закріплені в Законі Естонії «Про поліцію і прикордонну охорону» та Статуті Управління поліції і прикордонної охорони, де визначено завдання та функції дільничного поліцейського.

Розкрито зміст організаційно-правових засад залучення добровільних помічників офіцерів поліції, які можуть здійснювати патрулювання, реалізовувати профілактичні заходи, реагувати на екстрені виклики. Визначено порядок добору та відбору кандидатів добровільних помічників офіцерів поліції; правила підготовки помічників до виконання офіційних завдань поліції в межах початкової навчальної програми і програми безпосередньої освіти; правові можливості щодо реалізації завдань поліції, зокрема, дискреційних повноважень; порядок отримання дозволу на носіння вогнепальної зброї.

Підкреслено, що подвійна природа адміністративно-правового статусу поліцейських Грузії зумовлена тим, що в адміністративному праві Грузії розуміння державної служби в повному об'ємі корелюється з обсягом іншого поняття – «публічна служба». Поліцейські країн Балтії належать до «публічних» посадових осіб, які обіймають посаду в установі (підрозділі) поліції, мають спеціальне службове звання, прийняли присягу та безпосередньо реалізують завдання та функції поліції. До посадових осіб поліції віднесено: поліцейських; курсантів закладів вищої освіти під час проходження ними стажування; резервістів поліції, під час охорони ними публічного порядку.

Встановлено, що організація підготовки поліцейських кадрів у Грузії та країнах Балтії здійснюється за спорідненими системами, яким притаманна: чітка регламентація дій суб'єктів підготовки поліцейських кадрів (адміністрації, викладачів, інструкторів, курсантів); потужне методичне та навчальне (наукове) забезпечення, що має прикладне спрямування («accomplishments and skills»); професійна спрямованість навчання, що досягається завдяки широкому спектру спеціалізацій та професійних програм, освітніх практичних форм навчання («experiential learning»); висока інтенсивність занять поєднана з одночасним створенням гідних умов для навчання та відпочинку курсантів; підвищені вимоги до науково-педагогічних працівників, які обираються на конкурсній (рейтинговій) основі з урахуванням набутого ними практичного досвіду; постійний «зворотний зв'язок» («feedback») між курсантами й адміністрацією під час всього проміжку навчання, а також практичними працівниками поліції.

Узагальнення досвіду організації та діяльності поліції Грузії та країн Балтії дало можливість сформулювати пропозиції, спрямовані на удосконалення адміністративно-правових засад діяльності новоствореної Національної поліції України, а саме запропоновано: 1) щодо адміністративно-правового статусу Національної поліції: доповнити Закон України «Про Національну поліцію» статтю 2-1 «Функції поліції»; розмежувати компетенцію поліції охорони та приватних охоронних агентств; розширити перелік принципів діяльності Національної поліції України шляхом внесення змін до розділу II Закону України «Про Національну поліцію»; 2) щодо організаційної побудови Національної

поліції України: сформувати в Україні інститут муніципальної поліції; створити Антитерористичну поліцейську службу та портову поліцію; 3) у сфері превентивної діяльності Національної поліції України: розробити та затвердити програму «Безпечна територіальна громада», «Безпечний регіон» та «Безпечна Україна», де визначити новітні підходи щодо реалізації заходів роз'яснювально-превентивного характеру; запровадити посаду інспектора із захисту прав дітей та молодіжного поліцейського на громадських засадах; започаткувати соціальну правову кампанію «Домашнє насильство у сусідів стосується і тебе»; створити дитячий символ Національної поліції України; переглянути концептуальні засади функціонування дільничного офіцера поліції як офіцера першого контакту; деталізувати механізм взаємодії поліції та громадськості на законодавчому та відомчому рівнях; 4) у сфері інтервенційної діяльності Національної поліції України: доповнити перелік превентивних поліцейських заходів таким з них – «спеціальна перевірка та огляд»; внести зміни до ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію»; усунути колізії у правовому регулюванні застосування та використання вогнепальної зброї поліцейськими; на законодавчому рівні затвердити перелік вогнепальної зброї, боєприпасів, що перебувають на озброєнні Національної поліції України; 5) у сфері кадрового забезпечення Національної поліції України: на нормативному рівні відобразити принципи кадрової роботи; у розділі 4 Закону України «Про Національну поліцію» визначити чіткі та послідовні етапи відбору на службу до поліції.

За результатами монографічного дослідження за цією тематикою автором опубліковано 122 наукові праці, в т.ч. 1 монографія, 52 статті (12 – у зарубіжних виданнях), 69 тез доповідей. Згідно з базою даних Google Scholar загальна кількість посилань складає 174, h-індекс (за роботою) - 6.

Претендент

Володимир ЧУМАК

Перелік наукових праць

1. Чумак В.В. Адміністративно-правові засади діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України: порівняльний аналіз Харків : ХНУВС: Константа. 2019, 490 с. (монографія);
2. V. Chumak, O. Ilchenko, S. Kuzmenko, O. Shelukhin, A. Dobrovinskyi Fishing as a cybercrime in the internet banking system: economic and legal aspects. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. – 2019. Volume 22, Special Issue 2. – 6 p. (SCOPUS);
3. Volodymyr Chumak, Anatolii Kulish, Roman Chernysh, Oleksandr Khan, Roman Havrik Measures to combat smuggling and corruption in the customs clearance of commercial goods in Ukraine *Amazonia Investiga*. 2020. № 30. Vol. 9. P. 99–110 (Web of Science);
4. Chumak, V.V., Khan, O.O., Bryhadyr, I.V., Kysylova, K.V. Protection of the subsoil of the continental shelf of Ukraine by international and national instrumentalities. *Вісник Національного гірничого університету*. 2021. № 1. P. 186-191 (SCOPUS).
5. Iryna Sievidova, Elina Pakhucha, Volodymyr Chumak, Lyudmila Shovkun, Artem Novikov, Ivan Zakharov, Oleksandr Skrypnyk. Assessment of Economic Risks in the Context of Strategic Enterprise Management. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. Vol. 10. № 3. P.231-252 (Web of Science);
6. Чумак В.В. Европейские принципы деятельности полиции и перспективы их использования в Украине. *Международный научно-практический правовой журнал «Legea si Viata»*. 2015. №10 / 3. С. 81-85 (Республіка Молдова);
7. Чумак В.В. Задачи и принципы деятельности полиции Латвии и Украины: сравнительно-правовой анализ. *Осори Академия. Труды Академии МВД Республики Таджикистан*. 2015. № 4 (28) С. 29-33 (Республика Таджикистан);
8. Чумак В.В. Полицейская деятельность подразделений, которые входят в сферу управления МВД Украины: современное состояние и пути усовершенствования. *Осори Академия. Труды Академии МВД Республики Таджикистан*. 2016. № 3. С.67-72 (Республика Таджикистан);
9. Чумак В.В. Административно-правовой статус Министерств внутренних дел Литвы и Украины: задачи, функции, полномочия *Межнаучний журнал ҒЫЛЫМ – «НАУКА» Костанайска академия МВД Республики Казахстан имени Шракбека Кабылбаева*. 2016. № 4 (51). С. 58-64. (Республика Казахстан);
10. Чумак В.В. Административно-правовые основы кадрового обеспечения деятельности полиции стран Балтии (Латвия, Литва, Эстония) *Научный журнал «Власть и общество (История, Теория, Практика)»*. Scientific magazine. 2018. № 4 (48). Т. 1. С. 99–108. (Грузия);
11. Чумак В.В. Организационно-правовое обеспечение отбора на службу в полицию Грузии : опыт и перспективы использования в Украине. *Межнаучний журнал ҒЫЛЫМ – «НАУКА» Костанайска академия МВД Республики Казахстан имени Шракбека Кабылбаева*. 2019. № 1. С. 58-64. (Республика Казахстан);
12. Chumak V.V. European principles of policing and tasks for their implementation in Ukraine / Chumak V.V. // *Polski interdyscyplinary przegląd naukowy*. 2021. P. 47 -56 (Польша) (Фахове видання);
13. Чумак В.В. Державний кордон як об'єкт адміністративно - правового регулювання. *Право і безпека*. 2011. № 1 (38). С. 93-96 (Фахове видання);
14. Чумак В.В. Принципи взаємодії Державної прикордонної служби України з дільничними інспекторами міліції. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2011. № 2 (53). С. 240-248 (Фахове видання);

15. Чумак В.В. Взаємодія та координація між суб'єктами охорони державного кордону. *Право і безпека*. 2011. № 2 (39). С. 161-165 (Фахове видання);
16. Чумак В.В. Порядок здійснення організаційної та функціональної взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби з дільничними інспекторами міліції щодо охорони державного кордону/ В.В. Чумак // *Право і безпека*, ХНУВС, м. Харків - 2012. - № 5(47). - С. 199-203 (Фахове видання)
17. Чумак В.В. Правове регулювання тимчасового обмеження права громадян на виїзд із Республіки Білорусь. *Право і безпека*. 2013 № 4 (51). С. 64-70 (Фахове видання);
18. Чумак В.В. Особливості адміністративно-правових режимів в законодавстві Республіки Білорусь. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2013. № 4 (63). С. 146-154 (Фахове видання);
19. Чумак В.В. Правове регулювання застосування заходів адміністративного примусу за порушення правил ліцензійно-дозвільної системи в Республіці Білорусь. *Збірник наукових праць «Актуальні проблеми держави і права» Національного університету «Одеська юридична академія»*. № 71. 2014. С. 345-350 (Фахове видання);
20. Чумак В.В. Адміністративно-правове регулювання обігу зброї, що має культурну цінність, у Республіці Білорусь. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. № 2 (65). 2014. С.187-192 (Фахове видання);
21. Чумак В.В. Адміністративно-правове регулювання обігу зброї в Республіці Білорусь. *Право і безпека*. № 1(52). 2014. С. 56-60 (Фахове видання);
22. Чумак В.В. Діяльність муніципальної поліції в Естонській Республіці: організаційно-правовий досвід та перспективи його використання в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2014. № 4 (67). С. 115-120 (Фахове видання);
23. Чумак В.В. Організаційне та правове забезпечення функціонування поліції Латвійської Республіки *Форум права*. 2014. № 4. С. 350-352. URL :file:///C:/Users/Vova/Downloads/FP_index.htm_2014_4_62.pdf (Фахове видання);
24. Чумак В.В. Національна система професійної підготовки кадрів поліції в Латвійській Республіки. *Порівняльно-аналітичне право*. 2014. № 7. С. 148-149 URL :http://www.pap.in.ua/7_2014/43.pdf (Фахове видання);
25. Чумак В.В. Досвід країн Балтії та Грузії щодо протидії корупції в органах внутрішніх справ та можливість його використання в Україні. *Право і безпека*. 2014. № 4 (55). С. 149-154 (Фахове видання);
26. Чумак В.В. Особливості організаційної побудови поліцейської системи Литовської Республіки. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2014. №11/12. С. 145-146 (Фахове видання);
27. Чумак В.В. Превентивні заходи реагування поліції на правопорушення: досвід Грузії. *Вісник Запорізького національного університету*. *Юридичні науки*. 2015. № 2. С. 95-101 (Фахове видання);
28. Чумак В.В. Поліція як суб'єкт реалізації правоохоронної функції держави: пріоритеті напрямки правоохоронної діяльності (на прикладі Грузії та країн Балтії). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2015. № 33. С. 83-86 (Фахове видання);
29. Чумак В.В. Досвід Грузії щодо професійного відбору кандидатів на службу в органи внутрішніх справ та перспективи його використання в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету* Серія «Юридичні науки». 2015. № 3. С. 175-177 (Фахове видання);
30. Чумак В.В. Принципи діяльності поліції Грузії: адміністративно-правовий аспект. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2015. №15. С. 95-97 (Фахове видання);

31. Чумак В.В. Організаційно-правові засади діяльності підрозділів кримінальної поліції у країнах Балтії. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2015. № 2(69). С. 189-196 (Фахове видання);
32. Чумак В. В. Адміністративно-правові засади діяльності Департаменту поліції та прикордонної охорони Естонської Республіки. Науковий вісник Дніпропетровського національного університету внутрішніх справ. 2015. №3 (77). С. 25-30 (Фахове видання);
33. Чумак В.В. Європейський досвід реформування органів поліції (на прикладі Естонської Республіки). Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2015. № 4 (72). С. 153-158 (Фахове видання);
34. Чумак В.В. Особливості діяльності муніципальної поліції в Литовській Республіці. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2015. №4 (78). С. 47- 52 (Фахове видання);
35. Чумак В.В. Правове регулювання державно-службових відносин у поліції Латвії. Науковий журнал Південноукраїнський правничий часопис. 2015. № 4. С. 66-68 (Фахове видання);
36. Чумак В.В. Features of the police forces reform in Georgia. Журнал східноєвропейського права. 2015. № 22. С. 92-95 URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2015/12/chumak_22.pdf (Фахове видання);
37. Чумак В.В. Організаційно-правові питання діяльності підрозділу Литовської поліції по антитерористичних операціях «ARAS»: досвід та перспективи використання в Україні. Право і безпека. 2015. № 4 (59). С.102 -106 (Фахове видання);
38. Чумак В.В. Administrative and legal framework of anti-terrorist police units of the Baltic States (on the case of Estonia and Latvia). Журнал східноєвропейського права. 2016. № 25. С. 71-73 URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2016/03/chumak_25.pdf (Фахове видання);
39. Чумак В.В. Завдання поліції в поліцейському праві сучасних держав. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2016. № 2. С. 220-228 (Фахове видання);
40. Чумак В.В. Організаційно-правова модель діяльності поліції країн Балтії щодо протидії тероризму: перспективи реалізації позитивного досвіду в Україні. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2016. № 3(14). С. 22-32 (Фахове видання);
41. Чумак В.В. Департамент муніципальної поліції Естонської Республіки як суб'єкт реалізації правоохоронної функції держави. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2017. №4 (89). С. 138-142 (Фахове видання);
42. Чумак В.В. Реформування національної поліцейської системи Литви: стратегічні напрями та результати. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2018. №2. С. 70-74 (Фахове видання);
43. Чумак В.В. Принципи та способи реформування поліції в Естонії. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2018. № 3 (38). С. 297-302 (Фахове видання);
44. Чумак В.В. Організація діяльності державного бюро розслідувань: світовий досвід та національна модель. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2018. №4. С. 102-109 (Фахове видання);
45. Чумак В.В., В. Ю. Цебинога Захист в адміністративному судочинстві Німеччини прав людини: досвід для України Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. № 4 (84). 2018. С. 173-178 (Фахове видання);
46. Чумак В.В. Інноваційні підходи до роз'яснювально-превентивної діяльності поліції Грузії та країн Балтії: досвід для України Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2019. № 1. С. 270-276 (Фахове видання);

47. Чумак В.В. Діяльність Збройних Сил Латвії, Литви та Естонії: досвід для України Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2019. – № 4 (87). – С. 162-169 (Фахове видання);
48. Чумак В.В. Роль і місце вищих спеціалізованих судів у системі судуоустрою України Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2020. – № 2 (89). – С. 250-258 (Фахове видання);
49. Чумак В.В. Стан систем безпеки з використанням технічних засобів відеозапису та відеоспостереження: зарубіжний досвід, перспективи впровадження в діяльність національної поліції України Право і безпека. 2020. № 2 (77). С. 105-111 (Фахове видання);
50. Чумак В.В. Роль і місце вищих спеціалізованих судів у системі судуоустрою України / В.В. Чумак // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2020. – № 2 (89). – С. 250-258 (Фахове видання);
51. Чумак В.В. Стан систем безпеки з використанням технічних засобів відеозапису та відеоспостереження: зарубіжний досвід, перспективи впровадження в діяльність національної поліції України / В.В. Чумак // Право і безпека. 2020. № 2 (77). С. 105-111 (Фахове видання);
52. Чумак В.В. Особливості діяльності митних органів щодо протидії контрабанді / В.В. Чумак // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. ЕО Дідоренка.– 2020.–№ 3 (91).-С. 320-328 (Фахове видання);
53. Чумак В.В. Зарубіжний досвід організації діяльності судово-експертних установ / В.В. Чумак // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ.-2020.-№ 4 (91).-С. 235-244 (Фахове видання);
54. Чумак В.В. Прокурор як суб'єкт забезпечення прав людини в Україні / В.В. Чумак // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2021. № 3. С. 181-187 (Фахове видання);
55. Чумак В.В. Щодо визначення поняття «форма взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції». Правові реформи в Україні: проблеми реалізації : міжнародна науково-практична конференція. у 2-х томах (Київ, 16-17 лютого 2011 р.) Київ. Центр правових наукових досліджень. 2011.Т. 2. С. 87-89
56. Чумак В.В. Нормативно-правові засади процесу взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних інспекторів міліції щодо охорони державного кордону. Правові проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : науково - практична конференція (Харків, 23-24 лютого 2011 р.) ГО «Асоціація аспірантів-юристів». Харків. 2011. С. 65-67;
57. Чумак В.В. Суб'єкти, які наділенні повноваженнями відновлювати досудове слідство у закритій кримінальній справі. Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення: науково-практичний семінар (Харків, 28 жовтня 2011 р.) Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. 2011. Харків. С.112-113;
58. Чумак В.В. Особенности выезда детей граждан Украины в Республику Беларусь. Актуальные проблемы деятельности органов внутренних дел по противодействию насилию в семье», посвященная 90-й годовщине со дня образования подразделений участковых инспекторов милиции : международная научно-практическая конференция (Минск, 22 ноября 2013 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2013. С.114 -119;
59. Чумак В.В. Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави: міжнародна науково-практична конференція (Харків, 10 квітня 2012 р.) ХНУВС. Харків. С. 330-332;

60. Чумак В.В. Адміністративна відповідальність за порушення правил системи реєстрації населення в Республіці Білорусь. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 22 листопада 2013 р.) ХНУВС. Харків. 2013.С. 89-91;

61. Чумак В.В. Правова природа місцевих податків і зборів України та Республіки Білорусь: порівняльний аналіз. Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення : міжнародна науково-практична конференція (Запоріжжя, 26-27 липня 2013 р.) Запорізька міська громадська організація «Істина». Запоріжжя. 2013.С. 66-70;

62. Чумак В.В. Досвід Республіки Білорусь щодо правового регулювання грального бізнесу. Юридична наука: виклики і сьогодення : міжнародна науково-практична конференція (Одеса, 02-03 серпня 2013 р.) Причорноморська фундація права. Одеса. 2013. С. 103-105;

63. Чумак В.В. Проблеми насильства в сім'ї в Україні: шляхи їх подолання. Заходи протидії насильству в сім'ї: матеріали круглого столу (Харків, 4 березня 2013 р.) ХНУВС. Харків. 2013. С. 97-99;

64. Чумак В.В. Основні суб'єкти, які забезпечують безпеку життєдіяльності персоналу ОВС України. Актуальні питання публічного та приватного права у контексті сучасних процесів реформування законодавства : міжнародна науково-практична конференція (Херсон, 26-27 квітня 2013 р.) Херсонський державний університет. Херсон. 2013. С. 240-241;

65. Чумак В.В. Органи внутрішніх справ як один із суб'єктів протидії корупції: питання сьогодення. Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених : науково-практична конференція (Харків, 16 травня 2013 р.) МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2013. С. 153-155;

66. Чумак В.В. Державна монополія в гральному бізнесі: позитивні та негативні сторони. Направлення уссовершенствования правотворческой деятельности в Украине как основы создания согласованной системы эффективных нормативно-правовых актов : международная научно-практическая конференция (Симферополь, 9-10 августа 2013 г.) Научное объединение «Юридическая мысль». Симферополь. 2013. С. 78-82;

67. Чумак В.В. Діяльність органів публічної адміністрації щодо регулювання питання перетинання державного кордону: на прикладі Республіки Білорусь. Актуальні питання адміністративної діяльності органів внутрішніх справ : науково-практичний семінар (Харків, 8 листопада 2013 р.) ХНУВС. Харків. 2013. С. 167-169;

68. Чумак В.В. Особливості законодавчого регулювання інформаційної безпеки в Республіці Білорусь. Актуальні питання розслідування кіберзлочинів: міжнародна науково-практична конференція (Харків, 10 грудня 2013 р.) ХНУВС. Харків. 2013. С. 77-81;

69. Чумак В.В. Структура и задачи подразделений милиции общественной безопасности Украины и Республики Беларусь: сравнительно - правовой анализ. Актуальные проблемы криминологического исследования региональной преступности : международная научно-практическая конференция (Баку, Республика Азербайджан, 18 декабря 2013 г.) Академия полиции министерства внутренних дел Азербайджанской Республики. Баку. 2013. С. 315-318;

70. Чумак В.В. Діяльність органів внутрішніх справ щодо здійснення ліцензійно-дозвільної системи в Республіці Білорусь. Нові завдання та напрями розвитку юридичної науки у ХХІ столітті : всеукраїнська науково-практична конференція (Одеса, 04 квітня 2014 р.) Інститут національного та міжнародного права Міжнародного гуманітарного університету. Одеса. 2014.С. 154-160;

71. Чумак В.В. Зарубіжний досвід правового регулювання охорони праці та його використання в Україні. Безпека життя і діяльності людини – освіта, наука, практика :

міжнародна науково-методична конференція (15-16 травня 2014 р.) Національний авіаційний університет. Київ. 2014. С.161-162;

72. Чумак В.В. Щодо визначення кола суб'єктів які забезпечують охорону державного кордону України. Правове забезпечення політики держави на сучасному етапі її розвитку : міжнародна науково-практична конференція (Донецьк, 04 квітня 2014 р.) Східноукраїнська наукова юридична організація. Донецьк. 2014. С.152-154;

73. Чумак В.В. Правоохоронна діяльність як форма державної діяльності в Республіці Білорусь. Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми : міжнародна науково-практична конференція (Харків, квітня 2014 р.) ХНУВС. Харків. 2014. С. 298-301;

74. Чумак В.В. Законодательное обеспечение информатизации милиции Украины. Теоретические и прикладные проблемы информационной безопасности : международная научно-практическая конференция (Минск, 19 июня 2014 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2014. С. 70-74;

75. Чумак В.В. Актуальные проблемы противодействия киберпреступности: зарубежный опыт. Актуальные проблемы криминологического исследования региональной преступности : международная научно-практическая конференция (Баку, 21 октября 2014 г.) Академия полиции министерства внутренних дел Азербайджанской Республики. Баку. 2014. С. 267-270;

76. Чумак В.В. Державна реєстрація шлюбу з особами, засудженими до позбавлення волі. Сучасні проблеми кримінально-правового забезпечення охорони особистих прав і свобод людини та громадянина : круглий стіл (Суми, 17-18 жовтня 2014 р.) Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми. 2014 С. 157-161;

77. Чумак В.В. Щодо підвищення ефективності боротьби з правопорушеннями проти громадського порядку. Кримінально-правові та адміністративні засади підвищення ефективності боротьби з правопорушеннями проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності підрозділами ОВС України : круглий стіл (Харків, 21-22 листопада 2014 р.) ХНУВС. Харків. С. 157-160;

78. Чумак В.В. Зарубіжний досвід щодо діяльності муніципальної поліції та використання його в Україні. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави: міжнародна науково-практична конференція (Харків, 12 грудня 2014 р.) ХНУВС. Харків. 2014. С. 202-204;

79. Чумак В.В. Законодательное обеспечение информатизации милиции Украины. Теоретические и прикладные проблемы информационной безопасности: международная научно-практическая конференция (Минск, 19 июня 2014 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2014.С. 70-73;

80. Чумак В.В. Актуальные проблемы противодействия киберпреступности: зарубежный опыт. Актуальные проблемы криминологического исследования региональной преступности : международная научно-практическая конференция (Баку, Азербайджанская Республика, 21 октября 2014 г.) Академия Полиции Министерства Внутренних Дел Азербайджанской Республики. Баку. 2014. С.267-270;

81. Чумак В.В. Організація науково-дослідної діяльності курсантів та студентів у вищих навчальних закладах системи МВС України. Харківський національний університет внутрішніх справ в системі підготовки кадрів України : всеукраїнська науково-практична конференція (Харків, 26 вересня 2014 р.) МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2014. С. 353-355;

82. Чумак В.В. Щодо підвищення ефективності боротьби з правопорушеннями проти громадського порядку. Кримінально-правові та адміністративні засади підвищення

ефективності боротьби з правопорушеннями проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності підрозділами ОВС України : круглий стіл (Харків, 21-22 листопада 2014 р.) ХНУВС, Кримінологічна асоціація України. Харків. 2014. С. 157-159;

83. Чумак В.В. Зарубіжний досвід щодо діяльності муніципальної поліції та використання його в Україні. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 12 грудня 2014 р.) МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2014. С. 202-204;

84. Чумак В.В. Діяльність портової поліції в Латвійській Республіці: організаційно-правовий досвід та перспективи його використання в Україні. Юридична наука та практика у третьому тисячолітті : міжнародна наукова конференція (Кошице, Словацька Республіка, 27-28 лютого 2015 р.) / Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Кошице. 2015. С.111-113;

85. Чумак В.В. Діяльність спеціалізованих підрозділів поліції Литовської Республіки: деякі теоретичні та організаційні аспекти. Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави : міжнародна науково-практична конференція (Одеса, 05 березня 2015 р.) Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса. 2015. С. 119-120;

86. Чумак В.В. Воплощение европейских стандартов в деятельность органов внутренних дел Украины. Проблемы борьбы с преступностью и подготовки кадров для правоохранительных органов : международная научно-практическая конференция (Минск, 3 апреля 2015 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2015. С. 46-47;

87. Чумак В.В. Передумови побудови та розвитку поліцейської системи в Грузії. Державотворення та правотворення в контексті євроінтеграції : всеукраїнський круглий стіл (Львів, 3 грудня 2015 р.) ЛьвДУВС. Львів. 2015. С. 131-132;

88. Чумак В.В. Адміністративно-правові засади діяльності територіальних підрозділів поліції Литовської Республіки. Актуальні проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ : науково-практична конференція (Харків, 15 квітня 2015 р.) ХНУС. Харків. 2015. С. 217-220;

89. Чумак В.В. Становлення та розвиток патрульної поліції у Грузії. Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку : міжнародна науково-практична конференція (Суми, 16-17 травня 2015 р.), Сумська філія ХНУВС. Суми. 2015. С. 113-115;

90. Чумак В.В. Адміністративно-правові засади діяльності коледжу державної поліції Латвійської Республіки. Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративного процесу в Україні : всеукраїнська науково-практична конференція (Дніпропетровськ, 29 травня 2015 р.) ДДУВС. Дніпропетровськ. 2015. С. 60-63;

91. Чумак В.В. Пріоритетні напрями діяльності поліції Латвії та Литви як суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України : міжнародна науково-практична конференція (Одеса, 09-10 жовтня 2015 р.) Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса. 2015. С. 37-39;

92. Чумак В.В. Национальный стандарт подготовки кадров Латвийской полиции. Повышение квалификации и переподготовка управленческих кадров: проблемы и решение : международная научно-практическая конференция (Минск, 06 ноября 2015 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2015. С. 102-104;

93. Чумак В.В. Правове регулювання застосування поліцією примусових заходів: досвід Естонії. Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 13 листопада 2015 р.) МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2015. С. 307-309;

94. Чумак В.В. Підготовка кадрів поліції в Грузії: досвід для України. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : міжнародна науково-практична

конференція (Харків, 20 листопада 2015 р.) МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2015. С. 137-140;

95. Чумак В.В. Особенности профессиональной подготовки кадров для органов внутренних дел: опыт Литвы. Психологические аспекты совершенствования правоохранительной деятельности : международная научно-практическая конференция (Минск, 24 ноября 2015 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2015. С. 31-33;

96. Чумак В.В. Правовий статус міністерства внутрішніх справ Литви: завдання та функції. Актуальні питання забезпечення громадської безпеки та правопорядку в сучасних умовах : всеукраїнська науково-практична конференція (Дніпропетровськ, 20 листопада 2015 р.) ДДУВС. Дніпропетровськ. 2015. С. 302-305;

97. Чумак В.В. Особливості реформування поліцейських підрозділів в державах-членів Європейського союзу (на прикладі Латвії). Публічне управління у реалізації стратегії сталого розвитку регіону : науково-практична конференція (Харків, 26 листопада 2015 р.) Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Харків. 2015. С. 72-77;

98. Чумак В.В. Досвід організації та діяльності муніципальної поліції в Литовській Республіці. Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних умовах : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 18 грудня 2015 р.) ХНУВС. Харків. 2015. С. 161-164;

99. Чумак В.В. Основні напрями та особливості організації діяльності поліції Латвії. Проблеми застосування інформаційних технологій, спеціальних технічних засобів у діяльності ОВС та навчальному процесі : науково-практична конференція (Львів, 17 грудня 2015 р.) МВС України, Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів. 2016. С. 146-149;

100. Чумак В.В. Превентивные меры и меры реагирования полиции на правонарушения в Грузии: опыт для Украины. Социально-психологические, уголовно-правовые и криминологические проблемы семейно-бытового насилия : международная научно-практическая конференция (Баку, Азербайджанская Республика, 29 февраля 2016 г.) Академия Полиции Министерства Внутренних Дел Азербайджанской Республики. Баку. 2016. С. 351-352;

101. Чумак В.В. Зарубіжний досвід протидії торгівлі людьми (на прикладі країн Балтії). Протидія незаконній міграції та торгівлі людьми : міжнародний науково-практичний симпозіум (Івано-Франківськ, 11–12 березня 2016 р.) Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ. 2016. С. 151-153;

102. Чумак В.В. Зарубіжний досвід організації та діяльності антитерористичних поліцейських підрозділів (на прикладі країн Балтії). Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : міжнародна науково-практична конференція (Дніпропетровськ, 17 березня 2016 р.) ДДУВС. Дніпропетровськ. 2016. С. 302-305;

103. Чумак В.В. Національно-патріотичне виховання курсантів та студентів у ВНЗ зі специфічними умовами навчання. Військово-патріотичне виховання молоді: досвід та перспективи (Харків, 12 жовтня 2016 р.) ХНУВС. Харків. 2016. С. 153-155;

104. Чумак В.В. Использование современного опыта Грузии в процессе реформирования органов внутренних дел Украины. Проблемы борьбы с преступностью и подготовки кадров для правоохранительных органов : международная научно-практическая конференция (Минск 7 апреля 2016 г.) Академия МВД Республики Беларусь. Минск. 2016. С. 44-46;

105. Чумак В.В. Основні завдання поліції Латвії та України: порівняльно-правовий аналіз. Наукові пошуки у III тисячолітті: соціальний, правовий, економічний та гуманітарний виміри : міжнародна науково-практична конференція (Кіровоград, 22–23 квітня 2016 р.)

Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету. Кіровоград. 2016. С. 247-249;

106. Чумак В.В. Особливості законодавчого закріплення завдань поліції в державах-членах Європейського союзу (на прикладі Литви). Актуальні питання державотворення в Україні : міжнародна науково-практична конференція (Київ, 20 травня 2016 р.) Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ. 2016. С. 294-296;

107. Чумак В.В. Особливості організації науково-дослідницької роботи у ВНЗ МВС України. Сучасні проблеми виховання молоді у вищому навчальному закладі : всеукраїнська науково-практична конференція (Харків, 28-29 квітня 2016 р.) Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. Харків. 2016. С. 174-175;

108. Чумак В.В. Діяльність поліцейських підрозділів Естонії щодо протидії корупції: досвід для України. Правові, економічні та соціальні аспекти протидії корупції в сучасних умовах : науково-практичний семінар (Миколаїв, 20-22 травня 2016 р.) Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. Миколаїв. 2016. С. 54-56;

109. Чумак В.В. Підрозділ з антитерористичних операцій «ARAS»: досвід організаційно-правових аспектів діяльності поліції Литви щодо протидії тероризму та перспективи його використання в Україні. Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 20 травня 2016 р.) ХНУВС. Харків. 2016. С. 60-63;

110. Чумак В.В. Актуальні питання організації та розвитку науково-дослідницької діяльності студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами. Актуальні питання організації та розвитку наукової, науково-технічної й науково-педагогічної діяльності в Україні : всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція (Київ, 30 серпня 2016 р.) Державний науково-дослідний інститут МВС України. Київ. 2016. С. 32-35;

111. Чумак В.В. Принцип верховенства права: український досвід в європейському контексті. Публічне управління у реалізації стратегії сталого розвитку регіону : науково-практична конференція (Харків, 24 листопада 2016 р.) Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Харків. 2016. С. 145-147;

112. Чумак В.В. Принцип пропорційності у діяльності поліції Грузії. Сучасні проблеми адміністративного права та процесу : всеукраїнська науково-практична конференція (Харків, 30 червня 2017 р.) ХНУВС. Харків. 2017. С. 167-169;

113. Чумак В.В. Європейський досвід реформування правоохоронних органів (на прикладі Естонії). Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917– 2017 рр.) : науково-практична конференція (Харків, 25 листопада 2017 р.) ХНУВС. Харків. 2017. С. 310-312;

114. Чумак В.В. Реформування правоохоронної системи у Грузії: досвід для України. Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України : міжнародна науково-практична конференція (Київ, 30 листопада 2018 р.) Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ. 2018. С. 541-543;

115. Чумак В.В. Правове регулювання протидії кібербулінгу в Україні. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : міжнародна науково-практична конференція (Харків, 30 листопада 2018 р.) ХНУВС, Консультативна місія Європейського Союзу. Харків. 2018. С. 202-204;

116. Чумак В.В. Досвід зарубіжних країн щодо протидії кібербулінгу та можливість його використання в Україні. Актуальні питання протидії кіберзлочинності та торгівлі людьми : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (Харків, 23 листопада 2018 р.)

МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ, Координатор проектів ОБСЄ в Україні. Харків. 2018. С. 399-402;

117. Чумак В.В. E-police - as a new development for efficiency of politics activities in Estonia. Science progress in European countries: new concepts and modern solution : міжнародна наукова конференція (Штутгарт, Німеччина, 28 грудня 2018 р.) Центр наукових досліджень «Solution» (Київ, Україна), ORT Publishing (Germany). Штутгарт. 2018 С.733-736;

118. Чумак В.В. Запровадження інституту веб-констеблів як новий механізм забезпечення прав людини : досвід Естонії. Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні : всеукраїнська наукова конференція (Дніпро, 22 лютого 2019 р.) ДДУВС. Дніпро. 2019. С. 146-148;

119. Чумак В.В. Організаційно-правові засади діяльності КНАВ Латвії та ДБР України: порівняльний аналіз. Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: міжнародна науково-практична інтернет-конференція (Одеса, 25 березня 2019 р.) ОДУВС. Одеса. 2019. С. 157-159;

120. Чумак В.В. Організація професійної підготовки поліцейських кадрів у Грузії: перспективи впровадження в Україні. Професійна підготовка суддів, прокурорів та працівників правоохоронних органів: національний і зарубіжний досвід : міжнародна науково-практична конференція (Київ, 19 вересня 2019 року) Національна академія прокуратури України . Київ. 2019. С.51-53;

121. Чумак В.В. Організація наукової діяльності в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Харківський національний університет внутрішніх справ: 20 років у статусі національного : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 берез. 2021 р.) / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець (заст. голови), О. М. Бандурка та ін. ; упоряд. В. А. Греченко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. –с.134-136;

122. Чумак В.В. Сучасні функціональні моделі органів прокуратури. Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (21 – 22 травня 2021 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2021. С. 68-71.